

Správa o personálnom zastúpení Slovenskej republiky v inštitúciách Európskej únie v roku 2007

Vláda SR dlhodobo venuje veľkú pozornosť problematike personálneho zastúpenia SR v inštitúciách EÚ. Zvyšovanie zastúpenia našich občanov na všetkých úrovniach v Európskej komisii a ostatných inštitúciách a orgánoch EÚ je cieľom, ktorý bol definovaný aj v programovom vyhlásení vlády. Zvyšovanie zastúpenia Slovenska v inštitúciách EÚ prispieva k posilneniu pozície SR ako členského štátu EÚ. Ide nielen o reprezentatívnosť zastúpenia, ale tiež o možnosť neformálneho vplyvu, včasnej informovanosti, spätnej väzby, čo v konečnom dôsledku prispeje k presadzovaniu národných záujmov Slovenska na pôde Európskej únie.

Svojím uznesením č. 546/2005 z 13. 7. 2005 vláda SR uložila v bode B.3. podpredsedovi vlády pre európske záležitosti a ministrom zahraničných vecí „v spolupráci s ústrednými orgánmi štátnej správy SR predložiť každoročne do 30. júna na rokovanie vlády informáciu o personálnom zastúpení Slovenskej republiky v inštitúciách Európskej únie a uplatnení podpory iným členským štátom v tejto oblasti“.

Predkladaná správa o personálnom zastúpení SR v inštitúciách EÚ je v poradí už tretím komplexným odpočtom od vstupu SR do EÚ. Sumarizuje, analyzuje, hodnotí a navrhuje opatrenia smerujúce k ďalšiemu zlepšovaniu výsledkov, odstráneniu nedostatkov, zvýšeniu úspešnosti a príprave na nové podmienky (napr. v oblasti Európskej služby pre vonkajšiu činnosť).

V súčasnom období (po zrušení Úradu pre štátnu službu) sa koordináciou aktivít v oblasti personálnej politiky vo vzťahu k inštitúciám EÚ zaoberajú najmä ÚV SR a MZV SR. V spolupráci so SZ SR pri EÚ v Bruseli koordinuje komunikáciu rezortov s Bruselom a tiež realizuje rôzne aktivity smerujúce k príprave slovenských občanov pre prácu v európskych inštitúciách. Cieľom je stimulovať aktivity jednotlivých ústredných orgánov štátnej správy pre skvalitnenie prípravy a výberu kandidátov pre prácu v európskych inštitúciách. Slovensko je súčasťou EÚ a je potrebné, aby v štruktúrach európskych inštitúcií bolo zamestnaných čo najviac a čo najkvalitnejších slovenských zástupcov.

1. Aktuálny stav v obsadzovaní miest v inštitúciách EÚ

V inštitúciách EÚ pôsobilo k 31. decembru 2007 43.564 osôb, z toho 23.824 pracovalo v Európskej komisii. **Počet slovenských občanov pôsobiacich v inštitúciách EÚ** predstavoval ku koncu roka 2007 asi **600 osôb**, z ktorých **264** pôsobilo v **Európskej komisii** (z toho 174 žien a 90 mužov, t. j. 65,9% žien a 34,1% mužov). Uvedený počet sa týka kontraktov na dobu neurčitú aj dočasných kontraktov. Z celkového počtu 264 úradníkov bolo **190** slovenských občanov (123 žien a 67 mužov) v **kategórii „officials“** (kontrakty na dobu neurčitú). Z nich je 125 na postoch úradníkov a 65 na postoch asistentov.

V Sekretariáte Rady EÚ má SR personálne zastúpenie, aktuálne na úrovni cca 70 osôb na rôznych pozíciách (stále miesta, zamestnanci na dobu určitú, národní experti, národné alebo politické nominácie). Najpočetnejšou skupinou sú tlmočníci a prekladatelia. Okrem toho slovenskí občania pôsobia v rôznych decentralizovaných úradoch, agentúrach a iných organizačných jednotkách inštitúcií EÚ.

a) *Politické nominácie*

Okrem stálych a dočasných miest v inštitúciách EÚ, ktorých obsadenie prebieha štandardnou formou výberového konania, sú v rámci európskych inštitúcií pozície, ktorých obsadenie je vecou **politckej nominácie členského štátu**. Ide o nasledovné inštitúcie EÚ a pozície v nich:

- **Člen Európskej komisie (komisár)**

Európska komisia má 27 členov – každý členský štát nominuje jedného komisára. Funkčné obdobie súčasnej Európskej komisie sa začalo 22. novembra 2004. Slovenským komisárom pre vzdelávanie, odbornú prípravu, kultúru a mládež je **Ján Figel**.

- **sudcovia Súdneho dvora a Súdu prvej inštancie**

Súdny dvor sa skladá z 27 sudcov, ktorým pomáha 8 generálnych advokátov. Sudcovia aj generálni advokáti sú menovaní na základe spoločnej dohody vlád členských štátov na obdobie 6 rokov, pričom je možné ich opätovné zvolenie. Každé 3 roky dochádza k čiastočnej obmene. Podobne aj sudcovia volia spomedzi seba každé tri roky predsedu Súdneho dvora.

SR na Európskom súdnom dvore zastupujú:

Sudca – **Ján Kľučka** (funkčné obdobie od 31. 8. 2004 do 31. 8. 2010)

Generálny advokát – **Ján Mazák** (funkčné obdobie je do 6. 10. 2012. Pozn.: Podľa výsledkov medzivládnej konferencie EÚ v r. 2007 môže Súdny dvor požiadať o zvýšenie počtu generálnych advokátov na 11, čím sa skráti interval rotácie štátov, ktoré nemajú stáleho zástupcu, medzi nimi aj SR. Podľa aktuálne platných zásad by po uplynutí súčasného mandátu opäť SR vznikol nárok na obsadenie postu generálneho advokáta až v r. 2056)

Súd prvého stupňa sa skladá z 27 sudcov, ktorí sú podobne ako členovia Súdneho dvora volení na 6 rokov, pričom opätovné zvolenie je prípustné. Členovia súdu volia každé tri roky svojho predsedu.

Sudcom súdu 1. stupňa za SR je **Daniel Šváby** (funkčné obdobie od 31. 8. 2004 do 31. 8. 2010).

- **zástupca v Dvore audítorov Európskych spoločenstiev**

Európsky dvor audítorov (Účtovný dvor) má 27 členov menovaných členskými štátmi na obdobie 6 rokov. Aby sa v praxi zabezpečila úplná nezávislosť, členovia nesmú počas výkonu svojej funkcie vykonávať žiadne iné platené ani neplatené povolanie.

Zástupcom SR v Európskom dvore audítorov je **Július Molnár**.

- **zástupcovia v Európskej centrálnej banke**

Hlavným riadiacim orgánom Európskej centrálnej banky je Rada guvernérov, ktorú tvoria všetci guvernéri národných centrálnych bánk štátov, ktoré sú členom eurozóny, a šesť členov Výkonnej rady. Členov Výkonnej rady do funkcie menuje Európska rada. Ďalším riadiacim orgánom Európskej centrálnej banky je Generálna rada, ktorá sa skladá z prezidenta a viceprezidenta Európskej centrálnej banky a z guvernérov národných centrálnych bánk všetkých členských štátov EÚ (bez ohľadu na ich členstvo v eurozóne)

- **zástupcovia v Európskej investičnej banke**

Členmi Európskej investičnej banky (EIB) sú členské štáty EÚ. Najvyšším rozhodovacím orgánom EIB je **Rada guvernérov**, ktorú tvoria ministri financií členských štátov.

- **zástupcovia v Európskom hospodárskom a sociálnom výbore**

Členov výboru nominujú vlády členských štátov EÚ, ale pracujú politicky nezávisle. Do funkcie ich vymenúva Rada ministrov EÚ na štyri roky s možnosťou opätovnej voľby. Členovia výboru sú rozdelení do troch skupín: **zamestnávateľia, zástupcovia zamestnancov a predstavitelia iných záujmových skupín.**

Slovenskí zástupcovia v Európskom hospodárskom a sociálnom výbore: **Vladimír Bálež** (od 21. 9. 2006), **Martin Chren** (od 21. 9. 2006), **Martin Krekáč** (od 21. 9. 2006), **Vladimír Mojš** (od 21. 9. 2006), **Ján Oravec** (od 1. 5. 2004), **Naile Prokešová** (od 21. 9. 2006), **Eugen Škultéty** (od 1. 5. 2004), **Juraj Stern** (od 1. 5. 2004), **Patrik Zoltvány** (od 21. 9. 2006), **Vladimír Kvetan** (od 1. 3. 2007) a **Ivan Surin** (od 1. 3. 2007).

- **zástupcovia vo Výbore regiónov**

Členmi výboru sú volení komunálni alebo regionálni politici, ktorých nominujú vlády členských štátov. Rada EÚ ich vymenúva na štyri roky a po skončení tohto obdobia môžu byť opätovne vymenovaní. Podľa Zmluvy z Nice musia mať tiež mandát orgánov, ktoré zastupujú alebo musia byť voči nim politicky zodpovední.

Slovenskú delegáciu vo Výbore regiónov EÚ tvorí 9 členov a 9 náhradníkov. Zloženie slovenskej delegácie vo Výbore regiónov EÚ na obdobie 2006 – 2010 aktualizované v súlade s návrhom na zmeny po voľbách do orgánov samosprávy obcí v decembri 2006 je nasledovné:

Členovia:

Milan Belica, predseda Nitrianskeho samosprávneho kraja; **Juraj Blanár**, predseda Žilinského samosprávneho kraja, **Andrej Ďurkovský**, primátor hl. m. SR Bratislavy, **Peter Chudík**, predseda Prešovského samosprávneho kraja, **František Knapík**, primátor mesta Košice, **Milan Murgaš**, predseda Banskobystrického samosprávneho kraja, **Ján Oravec**, primátor mesta Štúrovo, **Zdenko Trebuľa**, predseda Košického samosprávneho kraja, **István Zachariáš**, primátor mesta Moldava nad Bodvou

Náhradníci:

Vladimír Bajan, predseda Bratislavského samosprávneho kraja, **Remo Cicutto**, primátor mesta Piešťany, **Pavel Hagyari**, primátor mesta Prešov, **Andrej Hrnčiar**, primátor mesta Martin, **Božena Kováčová**, starostka obce Janova Lehota, **Tibor Mikuš**, predseda Trnavského samosprávneho kraja, **Jozef Petušik**, starosta obce Dolný Lopašov, **Pavol Sedláček**, predseda Trenčianskeho samosprávneho kraja

- **zástupcovia v Eurojuste**

Kolégium Eurojustu sa skladá z 27 členov, **každý členský štát menuje jedného zástupcu** na funkčné obdobie 4 rokov. Národní členovia sú skúsení prokurátori alebo sudcovia, niektorí majú zástupcov a asistentov priamo v sídle Eurojustu, niektorí v štátoch, ktoré ich vyslali. SR zastupuje v Eurojuste **Ladislav Hamran** (funkčné obdobie od 6. 9. 2007 do 6. 9. 2011).

Nominácia všetkých vyššie uvedených predstaviteľov je plne v kompetencii členského štátu a je predmetom politického rozhodnutia.

Okrem vyššie uvedených „klasických“ postov na základe politických nominácií, ktoré sú v princípe vopred rozdelené medzi jednotlivé členské štáty EÚ podľa dohodnutých kľúčov, existujú tiež **ad hoc politické nominácie** rôznych predstaviteľov EÚ. V týchto prípadoch je však nominácia/menovanie takéhoto predstaviteľa v kompetencii príslušnej inštitúcie EÚ. Takéto nominácie sú mimoriadne prestížne a sú vysokým ocenením nielen profesionálnych kvalít konkrétneho nominanta, ale tiež pozície jeho domovskej krajiny.

V súčasnosti (od 30. 6. 2007) pôsobí **Miroslav Lajčák** vo funkcii **Vysokého predstaviteľa medzinárodného spoločenstva pre Bosnu a Hercegovinu** a zároveň **osobitného predstaviteľa EÚ v Bosne a Hercegovine**.

b) Zástupcovia SR v Európskom parlamente

Od roku 2004 pôsobí v Európskom parlamente 14 poslancov zo SR (v abecednom poradí): **Peter Baco, Edit Bauer, Irena Belohorská, Monika Beňová, Arpád Duka-Zólyomi, Milan Gaľa, Ján Hudacký, Miloš Koterec, Sergej Kozlík, Vladimír Maňka, Miroslav Mikolášik, Zita Pleštinská, Peter Šťastný** a **Anna Záborská**. Funkčné obdobie poslancom uplynie v roku 2009, kedy sa uskutočnia nové voľby zástupcov členských krajín EÚ do Európskeho parlamentu a Slovensko v nich bude v súlade s prístupovou zmluvou obsadzovať 13 mandátov.

c) Členovia kabinetov a asistenti europoslancov

Pôsobenie v jednotlivých kabinetoch úzko súvisí s predchádzajúcimi časťami, ktoré sa týkajú politických nominácií, resp. europoslancov. Doba zamestnania v kabinetoch, resp. na postoch asistentov europoslancov je determinovaná funkčným obdobím, počas ktorého nominant na danom poste pôsobí. Výnimku tvoria iba pracovníci, ktorí úspešne absolvujú výberové konanie pre prácu v inštitúciách EÚ. Pre každý konkrétny kabinet existujú presne stanovené tabuľky systemizovaných miest, pričom je určené, koľkí zamestnanci môžu byť z rovnakej domovskej krajiny ako politický nominant, resp. koľkí môžu byť zamestnancami na určitý čas (kategórie AD – úradníci a AST - asistenti). Dôraz je tiež kladený na rovnomerné geografické zastúpenie, rovnováhou medzi veľkými a malými ČŠ a rodovú rovnosť.

Kabinet Európskeho komisára:

Celkovo: 7 AD, 11 AST   Z toho občania SR: 3 AD, 3 AST (1 z nich je stály zamestnanec EÚ)

Kabinet sudcu ESD:

Celkovo: 3 AD, 3 AST, 1 vodič   Z toho občania SR: 1 AD, 1 AST

Kabinet generálneho advokáta ESD:

Celkovo: 3 AD, 3 AST, 1 vodič   Z toho občania SR: 1 AD, 1 AST

Kabinet sudcu súdu 1. stupňa:

Celkovo: 3 AD, 2 AST   Z toho občania SR: 1 AD, 1 AST

Kabinet člena kolégia Dvora auditorov:

Celkovo: 2 AD, 2 AST   Z toho občania SR: 1 AD, 1 AST

Asistenti europoslancov

aktuálne 25 občanov SR

Okrem zamestnancov môžu byť v kabinetoch, najmä kabinete komisára, umiestňovaní aj stážisti na absolventských a štrukturálnych stážach. Obsadzovanie postov v kabinetoch sudcov je náročné na znalosť jazykov, prioritne francúzštiny a takisto angličtiny. Zamestnanie alebo stáž v kabinetoch zvyšuje pripravenosť na úspešné absolvovanie výberového konania pre trvalé zamestnanie v európskych inštitúciách.

d) Agentúry

EÚ disponuje decentralizovanými úradmi, agentúrami a inými organizačnými jednotkami (ďalej len „agentúry“). Tieto inštitúty sú zriaďované Európskou komisiou (EK) alebo Radou EÚ podľa toho, či sú súčasťou komunitárnych politík (EK) alebo spadajú do oblasti medzivládnej (Rada EÚ). Sú to teda právne rôznorodé inštitúcie, ktorých vnútorné správne usporiadanie sa veľakrát líši. Vo všetkých však existujú významnejšie posty výkonných riaditeľov, riaditeľov, predsedov správnej rady alebo ich zástupcov. Títo sú väčšinou vyberaní podľa pravidiel stanovených v štatúte danej agentúry, avšak nominácia zástupcov do takto významných funkcií je podobne ako v EK predmetom dohody medzi členskými štátmi.

SR ako plnoprávny člen EÚ je inými štátmi často žiadaná o podporu ich kandidátov pri umiestňovaní novovznikajúcich agentúr na ich území alebo o podporu ich kandidátov na význačné posty. Keďže v rámci vlády SR sú za jednotlivé sektorálne agentúry EÚ gesčne zodpovedné jednotlivé ministerstvá je na koordináciu nutné vytvoriť centralizovaný systém mapovania obsadzovania jednotlivých postov v inštitúciách EÚ zo strany slovenských zástupcov, ako aj sledovať podporu zo strany SR pre kandidátov z iných členských štátov EÚ a následne recipročne zaisťovať podporu vlastných priorít v personálnej oblasti, ako aj záujmov o umiestňovanie sídiel novovznikajúcich agentúr EÚ.

V súčasnosti túto úlohu plní MZV SR. Existujúci mechanizmus pre oblasť kandidátov bude potrebné aktualizovať a to nielen vo vzťahu k iným rezortom v rámci rôznych kandidátov v EÚ, ale tiež v širšom kontexte vo vzťahu k iným medzinárodným organizáciám.

V roku 2007 rezonovali najmä kandidatúry na sídla dvoch novovznikajúcich agentúr – Dozorný úrad pre navigačný satelitný systém Galileo (kandidujú: Belgicko, Česká republika, Francúzsko, Grécko, Holandsko, Malta, Nemecko, Taliansko, Slovinsko, Španielsko, Veľká Británia) a Európsky technologický inštitút - EIT (kandidujú: Maďarsko, Poľsko, Rakúsko a Slovinsko). V prvom prípade Slovensko oficiálne prisľúbilo podporu českej kandidatúre (dohoda o recipročnej podpore, na základe ktorej ČR podporila v r. 2006 kandidatúru SR na sídlo Európskeho inštitútu pre rodovú rovnosť - EIRR). V prípade EIT v roku 2007 nebolo prijaté politické rozhodnutie a SR nedeclarovala svoju podporu žiadnemu z kandidátov. *(Pozn.: Začiatkom roku 2008 však bolo prijaté politické rozhodnutie o podpore rakúskej kandidatúry. V súčasnosti prebiehajú rokovania s rakúskou stranou o podmienkach úzkej spolupráce medzi SR a RR, v prípade úspechu rakúskej kandidatúry na sídlo EIT).*

Okrem stálych pracovných postov v rôznych agentúrach EÚ sú jednotlivé členské štáty zastúpené tiež v rámci riadiacich orgánov týchto inštitúcií (správne rady, riadiace rady a pod.). Prehľad agentúr EÚ a aktuálneho zastúpenia SR v nich tvorí prílohu č. 3 tohto dokumentu.

V roku 2007 bol obsadzovaný post riaditeľa Európskej chemickej agentúry - ECHA. Slovenská republika podporila vo voľbách na post výkonného riaditeľa ECHA belgického kandidáta pána Geerta Danceta.

e) *Zamestnanie na základe vyslania*

Národní experti

V štruktúrach EK pracujú na základe nominácie štátu a výberu Európskou komisiou (DG ADMIN) na určitý čas, spravidla na 6 mesiacov až 2 roky s možnosťou predĺženia maximálne na 4 roky. Tieto pozície sú obsadzované odborníkmi z jednotlivých členských štátov EÚ. Experti v oblasti vedy a výskumu spadajú taktiež do kategórie národných expertov a spolupracujú v rôznych oblastiach v spojitosti s rámcovými programami Spoločenstva.

Posty národných expertov sú určené predovšetkým pre zamestnancov ÚOŠS. Počas pôsobenia v európskych štruktúrach sú cenným kontaktom pre získavanie konkrétnych informácií o fungovaní a systéme práce európskych inštitúcií a po návrate do vysielajúcej organizácie môže tieto skúsenosti využiť v slovenských podmienkach.

Podmienky pre vysielanie národných expertov sú v rámci SR upravené v dokumentoch *Návrh postupu pri vysielaní národných expertov Slovenskej republiky do Európskej únie (uzn. vlády SR č. 723/2004)* a *Revidované pravidlá a postup vysielania národných expertov a stážistov Slovenskej republiky do inštitúcií Európskej únie (uzn. vlády SR č. 24/2007)*.

Aktuálny počet slovenských občanov, ktorí dnes pôsobia v pozícii národných expertov, je 30. (Príloha č. 1 - aktuálny zoznam národných expertov zastupujúcich Slovenskú republiku)

Stážisti

V prípade stážistov ide o krátkodobé vysielanie na obdobie 3 až 5 mesiacov. V princípe existujú dva druhy stáží – 5-mesačné stážové pobyty pre mladých ľudí (absolventov) do 30 rokov a 3-mesačné stážové pobyty pre pracovníkov štátnych administratív členských štátov, ako aj asociovaných štátov. Stážista sa musí oficiálne prihlásiť do riadneho výberového konania príslušnej inštitúcie EÚ. Absolvovaná stáž neprejudikuje jej účastníkovi možnosť uzatvorenia kontraktu s inštitúciou EÚ. Stáže sú plne hradené vysielajúcou stranou.

Európska komisia ponúkla v rámci jarneho a jesenného kola 2007 mladým zamestnancom orgánov štátnej a verejnej správy vo všetkých členských krajinách možnosť absolvovania **štruktúrovaných stáží** na jednotlivých generálnych direktoriátoch. SR mala v jarnom kole 2007 **dvoch stážistov** (obidvaja z MF SR – pričom jeden absolvoval stáž v Úrade pre humanitárnu pomoc (ECHO) a druhý v kabinete komisárky D. Hubnerovej). V rámci jesenného kola 2007 nemala SR v rámci štrukturovaných stáží žiadneho zástupcu.

Nízky záujem rezortov o štrukturované stáže zamestnancov štátnej správy má dlhodobejší charakter. Kým v roku 2005 mala Slovenská republika vyslaných 5 stážistov, v rokoch 2006 a 2007 už iba dvoch stážistov. Hlavným dôvodom je finančný aspekt, kedy vysielajúca organizácia hradí všetky náklady spojené so stážou vysielaného pracovníka.

Do databázy **absolventskej stáže** („Blue Book Traineeship“) určenej pre čerstvých absolventov vysokých škôl krajín EÚ, ako aj nečlenských krajín, ktorí nie sú pracovníkmi štátnej správy, sa v turnuse **marec 2007 prihlásilo 61 Slovákov**, umiestniť sa podarilo desiatim z nich. V **októbrovom turnuse** bolo evidovaných **72 záujemcov** zo Slovenska, reálne ich stážovalo **osem**.

f) Euroúradníci

SR má spolu s ďalšími novými členskými štátmi EÚ právo v rámci 7-ročného prechodného obdobia (končí sa v roku 2010) na prednostné obsadzovanie postov v rámci Európskej komisie. Slovenská republika má počas tohto obdobia možnosť obsadiť **279** stálych postov z približne 3 400, ktoré boli celkovo určené pre nové členské krajiny. **K 31. decembru 2007 v Európskej komisii pracovalo 190 slovenských občanov**, z toho 125 na postoch úradníkov, 65 na postoch asistentov. Niekoľko úspešných laureátov výberových konaní je umiestnených na tzv. ponukovom zozname („reserve list“) Európskeho úradu pre výber zamestnancov (EPSO).

Ako vidno z nižšie uvedených tabuliek a grafov, tendencia naplňovania „kvóty“ je pre Slovensko pozitívna. Ku koncu roku 2007 sme dosiahli úroveň 68%-ného naplnenie „minimálneho cieľa“. Pričom medziročný nárast je ustálený:

2004 – 2005   zvýšenie   o 58 osôb

2005 – 2006   o 47 osôb

2006 – 2007   o 64 osôb

Ak bude táto tendencia pokračovať, Slovenská republika bez problémov dosiahne a prekročí do roku 2010 minimálny stanovený cieľ – obsadiť 279 stálych postov v EK.

Dlhodobu takmer 2/3 z celkového počtu slovenských občanov pôsobiacich v EK tvoria ženy.

Tabuľka 1

Celkové zastúpenie slovenských občanov v EK

(december) ROK	Celkový počet	Z toho:			
		žien	%	mužov	%
2004	64	45	70,31	19	29,69
2005	128	89	69,53	39	30,47
2006	177	124	70,06	53	29,94
2007	264	174	65,91	90	34,09

Graf 1

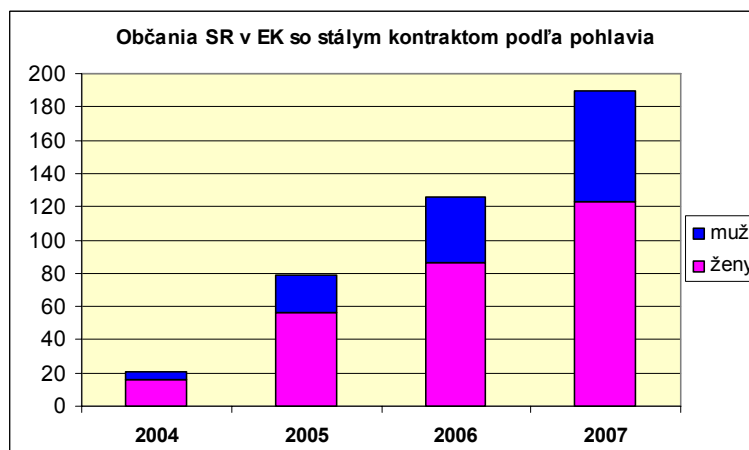

Tabuľka 2

Občania Slovenskej republiky v EK s pracovnou zmluvou na dobu neurčitú

ROK	Celkový počet	Z toho:			
		žien	%	mužov	%
2004	21	16	76,19	5	23,81
2005	79	56	70,89	23	29,11
2006	126	86	68,25	40	31,75
2007	190	123	64,74	67	35,26

Graf 2

Tabuľka 3

Napĺňanie minimálneho cieľa stavu euroúradníkov v EK za Slovenskú republiku

(december) ROK	Celkový počet	Minimálny cieľ do roku 2010	%
2004	21	279	7,53
2005	79	279	28,32
2006	126	279	45,16
2007	190	279	68,10

Graf 3

Dôležitejším než samotný počet slovenských občanov v EK je úroveň zastúpenia, t. j. štruktúrovanie podľa jednotlivých „rangov“. Je dlhodobou úlohou posilňovať naše zastúpenie najmä na postoch stredného a vyššieho manažmentu. Okrem faktu, že títo úradníci podstatnou mierou posilňujú kredit domovskej krajiny, je neodškriepiteľným faktom, že v tých generálnych riaditeľstvách, v ktorých sú Slováci na najvyšších postoch, je aj viac Slovákov na postoch nižšej úrovne (Príklad: DG REGIO – K. Maternová na poste AD15 – celkový počet Slovákov v DG REGIO 16 z toho dvaja s pracovnou zmluvou na dobu neurčitú).

Na postoch vyššieho manažmentu má SR kvótou do roku 2010 vyhradené (minimálne) jedno miesto generálneho riaditeľa alebo zástupcu generálneho riaditeľa na pozícii AD16 - AD15. Od júla 2007 pôsobí na poste zástupcu riaditeľa DG REGIO (**AD15**) **Katarína Mathernová**. Na pozíciách AD14 má SR jedného zástupcu na poste riaditeľa. Je to **Vladimír Šucha** (DG EAC – Európska agentúra pre spoluprácu). Miroslav Adamiš, rovnako na pozícii AD 14 na poste riaditeľa kabinetu eurokomisára Figel'a disponuje ako člen kabinetu dočasným kontraktom.

Tabuľka 4

Rozdelenie kontraktov za SR podľa rangu k 31. decembru 2007

	Všetky kontrakty	Stále kontrakty
AD16	0	0
AD15	1	1

AD14	2	1
AD13	0	0
AD12	3	2
AD11	1	0
AD10	0	0
AD9	4	4
AD8	3	2
AD7	20	17
AD6	11	8
AD5	110	90
spolu AD	155	125
AST11	0	0
AST10	0	0
AST9	0	0
AST8	0	0
AST7	0	0
AST6	0	0
AST5	0	0
AST4	2	0
AST3	42	28
AST2	5	5
AST1	60	32
spolu AST	109	65
Všetci spolu	264	190

Okrem záujmu zvyšovať celkový počet slovenských občanov zamestnaných v EÚ/EK je prioritným tiež záujem, aby toto zastúpenie bolo rovnomerné v rámci jednotlivých DG a úradov v rámci EK. K 31. decembru 2007 boli slovenskí občania v rámci jednotlivých DG a úradov EK zastúpení nasledovne:

Tabuľka 5

Rozdelenie kontraktov za SR podľa DG k decembru 2007

Oficiálna skratka	Slovenský preklad	Všetky	Stále	Oficiálna skratka	Slovenský preklad	Všetky	Stále
COLLEGE	Kabinety	7	2	JLS	Spravodlivosť a vnútorné záležitosti	11	5
SG	Generálny sekretariát	6	6	RELEX	Vonkajšie vzťahy	5	2
SJ	Právny servis	2	2	TRADE	Obchod	3	2
COMM	Tlač a komunikácia	4	3	DEV	Rozvoj	0	0
BEPA	Skupina politických poradcov	0	0	ELARG	Rozširovanie	0	0
ECFIN	Ekonomické a finančné záležitosti	4	2	AIDCO	Európska pomoc	2	2
ENTR	Podnikanie	7	5	ECHO	Úrad pre	2	1

					humanitárnu pomoc		
COMP	Hospodárska súťaž	8	7	ESTAT	EUROSTAT	5	4
EMPL	Zamestnanosť a sociálne veci	8	8	ADMIN	Personálne a administratíva	1	0
AGRI	Poľnohospodárstvo	9	7	DIGIT	Informatika	3	2
TREN	Energetika a doprava	8	3	BUDG	Rozpočet	3	3
ENV	Životné prostredie	14	9	IAS	Vnútrotný audit	1	1
RTD	Výskum	7	2	OLAF	Protikorupčný úrad	4	3
JRC	Spoločné výskumné centrum	5	2	SCIC	GR pre tlmočenie	9	4
INFSO	Informačná spoločnosť	4	1	DGT	GR pre preklady	66	62
FISH	Rybárstvo	3	5	OPOCE	Úrad pre oficiálne publikácie	12	11
MARKT	Vnútrotný trh	7	14	OIB	Úrad pre infraštruktúru a logistiku Brusel	1	1
REGIO	Regionálna politika	16	2	PMO	Úrad pre administratívu a platby individuálnych nárokov	0	0
TAXUD	Dane a colná únia	4	3	OIL	Úrad pre infraštruktúru a logistiku Luxemburg	0	0
EAC	Európska agentúra pre spoluprácu	4	3	EPSO	Úrad pre personálne otázky	1	1
SANCO	Zdravie a ochrana spotrebiteľa	8	5	SEU	Úrad jednotnej vonkajšej služby	0	0
-	-	-	-	Spolu		264	190

Pre porovnanie uvádzame tiež tabuľku ilustrujúcu pozíciu ostatných nových členských štátov v oblasti obsadzovania postov v EK.

Tabuľka 6

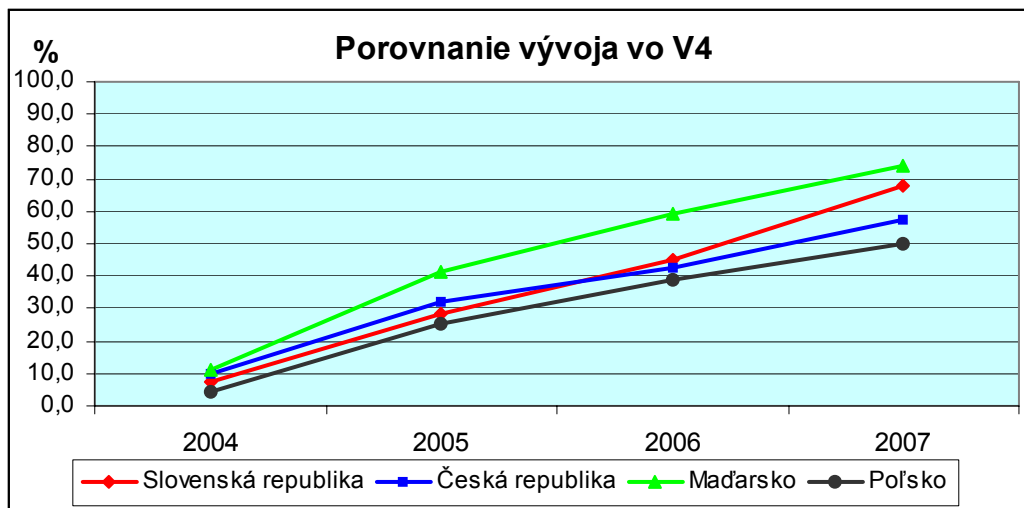
Napĺňanie kvót stanovených pre nové členské krajiny na obdobie rokov 2004-2010

Krajina	Kvóta	december							
		2004		2005		2006		2007	
		počet	% plnenia	počet	% plnenia	počet	% plnenia	počet	% plnenia
Slovenská republika	279	21	7,5	79	28,3	126	45,2	190	68,1
Česká republika	492	48	9,8	159	32,3	210	42,7	282	57,3
Cyprus	110	13	11,8	36	32,7	53	48,2	69	62,7
Estónsko	117	23	19,7	61	52,1	98	83,8	124	106,0

Litva	155	15	9,7	36	23,2	58	37,4	91	58,7
Lotyšsko	241	20	8,3	57	23,7	86	35,7	148	61,4
Maďarsko	489	54	11,0	203	41,5	291	59,5	362	74,0
Malta	83	7	8,4	19	22,9	44	53,0	64	77,1
Poľsko	1341	62	4,6	336	25,1	521	38,9	667	49,7
Slovinsko	134	13	9,7	41	30,6	70	52,2	86	64,2

Obdobie rokov 2007-2011   2007

Bulharsko	360	90	25,0
Rumunsko	698	114	16,3

Je určite pozitívne, že Slovenská republika je na štvrtom mieste (za Estónskom, Maďarskom a Maltou) v úspešnosti naplňovania kvóty. Ale aj tu treba podčiarknuť, že absolútny počet postov nie je jediným ukazovateľom. Štruktúrovanie týchto postov je nemenej dôležité. Prestížne posty stredného a vyššieho manažmentu sú pre každú krajinu zaujímavé z hľadiska „vplyvu“ krajiny a práve na ne je potrebné zamerať najväčšiu pozornosť.

V časti vyššieho manažmentu (DDG – zástupca generálneho riaditeľa, AD15) bol cieľ stanovený na 12 postov pre EÚ12, čiže jeden post pre jednu členskú krajinu. Doteraz bolo obsadených 9 DDG, ale iba 6 z nových členských krajín (po dvoch DDG majú Česká republika, Maďarsko a Poľsko, po jednom Cyprus, Slovinsko a **Slovensko**). Zostáva teda naďalej potrebné obsadiť ešte (minimálne) 6 DDG z Bulharska, Estónska, Lotyšska, Litvy, Malty a Rumunska. Slovenská republika má teda momentálne naplnenú kvótu na tomto poste na 100%. To však nevylučuje, že Slovensko môže obsadiť niektoré ďalšie miesto DDG.

Pokiaľ ide o úroveň riaditeľov (DIR - AD14), bol stanovený cieľ 54 miest, kvóty sú aktuálne naplnené do výšky 29 zástupcov z nových členských krajín. Slovenská republika zatiaľ obsadila jedno miesto AD14, pričom kvóta sú tri miesta, čiže percentuálne obsadenie je asi 33%-né.

V rámci stredného manažmentu (Head of Unit – AD9-AD12) bol cieľ stanovený na 189 miest, z toho je obsadených už 127 miest. Kvóta je teda naplnená už na cca dve tretiny. Tri nové členské krajiny, konkrétne Česká republika, Poľsko a Slovensko majú s obsadením týchto pozícií zatiaľ problém. V súčasnosti prebieha nové výberové konanie EPSO na stredný manažment. Konkurz bol ohlásený v novembri 2007 práve pre tieto tri NČK. Zo Slovenska si do konkurzu podalo prihlášku 168 záujemcov, na rezervný zoznam sa dostalo 7 laureátov. SK má doteraz obsadených iba 6 miest vedúcich oddelení (HoU), pričom kvóta je stanovená na

15 miest, čiže je naplnená na 40%. V prípade, že by ani tento konkurz nebol úspešný a kvóty by neboli naplnené, pripraví EPSO ďalšiu vlnu výberového konania predbežne v prvej polovici roku 2009.

Pre ilustráciu uvádzame tabuľku s údajmi o počte miest stredného a vyššieho manažmentu obsadenými zástupcami nových členských krajín.

Tabuľka 7

Obsadenie postov stredného a vyššieho manažmentu novými členskými krajinami

	AD16	AD15	AD14	AD13	AD12	AD11	AD10	AD9	spolu
Slovenská republika	0	1	1	0	2	0	0	4	8
Česká republika	0	2	2	0	5	0	0	4	13
Cyprus	0	1	3	0	2	0	1	6	13
Estónsko	0	0	2	0	1	0	0	4	7
Litva	0	0	1	0	0	1	0	8	10
Lotyšsko	0	0	2	0	2	0	0	5	9
Maďarsko	0	2	6	0	11	0	0	7	26
Malta	0	0	0	0	2	0	0	4	6
Poľsko	0	2	6	0	14	0	0	9	31
Slovinsko	0	1	0	0	2	0	0	1	4

2. Európska služba pre vonkajšiu činnosť (EEAS)

V rámci personálnej politiky vo vzťahu k inštitúciám EÚ ide o **novú oblasť vysielania zástupcov SR do štruktúr EÚ**.

Lisabonská zmluva vytvára v prostredí inštitúcií EÚ (Rady a Komisie) osobitný útvar - Európsku službu pre vonkajšiu činnosť (EEAS). EEAS bude založená priamo Zmluvou o EÚ (ZEÚ), a to novým článkom 13a ZEÚ. Toto ustanovenie rámcovo definuje jej postavenie a zloženie. EEAS bude pomáhať vysokému predstaviteľovi (VP) Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku. Pri svojej činnosti bude spolupracovať s diplomatickými službami členských štátov. Bude pozostávať z úradníkov z príslušných útvarov generálneho sekretariátu Rady, útvarov Komisie a **z personálu dočasne vyslaného diplomatickými službami členských štátov**.

Hoci ZEÚ neupravuje organizáciu, aktivity EEAS, časový horizont jej kreovania, spôsob financovania, ani bližšie interné princípy jej fungovania, členské štáty začali prípravné práce na vytvorení EEAS hneď po podpise Lisabonskej zmluvy.

Základné pozície SR k EEAS:

1. Základnými východiskami pre EEAS by mali byť **transparentnosť, spoločné vlastníctvo služby medzi inštitúciami EÚ a ČK a tvorba pridanej hodnoty**. Očakávame silné zapojenie ČK do rozhodovania o EEAS.

2. Inštitucionálny **vývoj EEAS by mal byť postupný**, s kompromisným zohľadnením požiadaviek a potrieb všetkých zainteresovaných strán.
3. Záujmom SK je presadiť **stanovenie základných kvót** na počet miest pre ČR v EEAS.
4. Je nutné zabezpečiť **rovnocennosť zástupcov ČR a zástupcov z EÚ inštitúcií** v EEAS ako základný princíp fungovania služby; experti z ČR v EEAS by mali mať rovnaký status a pracovné podmienky ako pracovníci z inštitúcií.
5. S tým spojená problematika **financovania personálneho zastúpenia ČR v EEAS** by mala byť prioritne riešená financovaním z rozpočtu EÚ, čo bude tiež jedným z predpokladov objektívnej vyváženosti zastúpenia ČR v EEAS.
6. **EEAS by mala tiež zohľadňovať preferencie ČR** pri zaraďovaní ich zástupcov ako v ústredí v Bruseli, tak aj na posty v rámci delegácií EEAS v tretích krajinách z pohľadu jednotlivých politicko-geografických záujmov ČR.
7. **Delegácie EEAS v tretích krajinách** by z pohľadu SK mali plniť 3 základné funkcie:
  - a) konzulárnu a vízovú podporu pre občanov ČR v mieste;
  - b) informačnú podporu - distribúciu interných informácií EÚ pre ČR v mieste;
  - c, logistickú podporu pre oficiálnych zástupcov ČR pri pobyte v mieste (priestory, protokol a pod.).

Hoci rokovania o EEAS sú v počiatocnom štádiu a je ťažké prejedikovať ich výsledok, je nevyhnutné, aby Slovenská republika začala s internými prípravami na národnej úrovni, ktoré by mali byť prioritne venované najmä na:

- **Prípravu databázy vhodných kandidátov** do EEAS v rámci kapacít MZV SR, vrátane ich možného tréningu;
- **Zvyšovanie informovanosti** o EEAS na národnej scéne s cieľom získania podpory pre kroky nevyhnutné pre účasť SK v EEAS (vláda, NR SR, verejnosť, prípadne spolupráca s médiami);
- **Rokovanie s MF SR** o vytvorení národnej finančnej rezervy na EEAS pre predbežne 10 ľudí na obdobie jedného roka;
- **Presadzovanie pozície** SK na rokovaníach k EEAS v EÚ, hľadanie a vytváranie koalície podobne zmýšľajúcich ČR.

Na rokovanie vlády SR bude do konca roku 2008 predložená komplexná informácia týkajúca sa EEAS, podmienok jej fungovania a úloh, ktoré z toho vyplývajú pre SR.

3. Prehľad aktivít v oblasti vyhľadávania a prípravy záujemcov o prácu v inštitúciách EÚ za uplynulý rok

Na základe analýzy, ktorú vypracoval Európsky úrad pre výber zamestnancov (EPSO), bolo zistené, že v prípade slovenských občanov dochádza k radikálnemu zníženiu počtu úspešných kandidátov vo fáze medzi absolvovaním tzv. *preselection test* a pozvaním na ústny pohovor.

Z analýzy vyplýva, že výrazný prepád slovenských kandidátov je vo fáze hodnotenia splnenia konkrétnych kvalifikačných kritérií stanovených pre daný konkurz, a zároveň pri vyhodnotení písomného testu, t. j. eseje. MZV SR sa spolu s partnermi zameralo na zmenu daného stavu realizáciou konkrétnych krokov, medzi ktoré patrili o. i. rôzne vzdelávacie aktivity.

V roku 2007 sa v súčinnosti s Academiou Istropolitana Novou bolo zorganizovaných niekoľko seminárov a školení pre slovenských občanov pripravujúcich sa na výberové konania do inštitúcií EÚ. Na ne nadväzovala séria verejných prednášok na pôde slovenských vysokých škôl.

Z grantovej schémy MZV SR bolo v roku 2007 financované **vypracovanie a vydanie príručky** pre uchádzačov o zamestnanie v inštitúciách EÚ „**Slováci v inštitúciách EÚ – prax a skúsenosti**“. Vydanie uvedenej praktickej príručky je súčasťou komplexného prístupu MZV SR v rámci personálnej politiky SR vo vzťahu k EÚ, cieľom ktorej je dlhodobé posilňovanie zastúpenia SR v inštitúciách EÚ a v konečnom dôsledku posilňovanie postavenia SR ako členskej krajiny EÚ. Cieľom publikácie je priblížiť potencionálnym záujemcom o prácu v inštitúciách EÚ podmienky pre úspešné absolvovanie výberových konaní, ako aj následné reálne podmienky práce v inštitúciách EÚ. Publikácia svojím obsahom nadväzuje na podobnú úspešnú publikáciu „Informačná príručka pre záujemcov o prácu v inštitúciách EÚ“, ktorú MZV SR vydalo v roku 2006.

V roku 2007 začala Academia Istropolitana, štátna príspevková organizácia Ministerstva školstva SR, pripravovať národný projekt ESF „Odborná príprava záujemcov o prácu vo verejnej správe“. Podstatou projektu je trojstupňový vzdelávací program pre 2000 účastníkov z celej SR, pripravujúci odborníkov pre internú a externú (európske a iné medzinárodné inštitúcie) verejnú správu. Projekt bude realizovaný v priebehu roku 2008.

V hodnotenom období sa na MZV SR uskutočnili taktiež dve koordinačné porady vedúcich osobných úradov a zástupcov rezortov štátnej správy k aktuálnym otázkam personálnej politiky Slovenskej republiky vo vzťahu k inštitúciám EÚ (26. marca a 22. augusta 2007).

V dňoch 26. a 27. novembra 2007 sa v Bruseli uskutočnilo výjazdové zasadnutie vedúcich služobných úradov ÚOŠS v Bruseli. Cieľom širšie koncipovanej návštevy vedúcich úradov ÚOŠS v Bruseli bolo predstaviť jednotlivé inštitúcie EÚ a priblížiť fungovanie bruselskej administratívy vedúcim pracovníkom a odborníkom, ktorí v slovenských podmienkach zodpovedajú za rezortnú koordináciu zapojenia sa SR do rozhodovacích procesov na úrovni EÚ, vrátane personálnej oblasti.

Na pracovnej ceste sa zúčastnili zástupcovia všetkých ÚOŠS (okrem MVRR SR a MDPaT SR a tiež zástupcov NBÚ), pričom takmer všetky boli zastúpené na úrovni vedúcich služobných úradov. Podujatie organizačne zabezpečilo MZV SR, Stále zastúpenie SR pri EÚ v Bruseli s podporou Európskej komisie.

Na jeseň 2008 sa pripravuje pracovná návšteva inštitúcií EÚ v Bruseli opäť pre riaditeľov osobných úradov ÚOŠS. Táto nadviaže na podobnú aktivitu z roku 2006 a je dlhodobým zámerom, aby sa podobné pracovné návštevy uskutočňovali v dvojročných cykloch. Ich cieľom je oboznámenie sa s fungovaním európskych inštitúcií a obsadzovaním postov v európskych inštitúciách slovenskými občanmi, stretnutia s najvyššími predstaviteľmi úradov pre výber a umiestňovanie pracovníkov v inštitúciách EÚ, so slovenskou komunitou v Bruseli, s pracovníkmi SZ v Bruseli, s kontaktnými úradníkmi (liaison officers) v európskych inštitúciách a s vyslanými národnými expertmi SR pôsobiacimi v Bruseli a Luxemburgu.

MZV SR pravidelne informuje partnerov z ostatných ÚOŠS o aktuálnych voľných miestach a výberových konaniach, či už na posty národných expertov alebo na posty stredného a vyššieho manažmentu v štruktúrach inštitúcií EÚ. Včasné poskytnutie informácií o plánovaných výberových konaniach, o uvoľnených miestach, resp. o zamýšľanej personálnej politike Európskej komisie dáva Slovensku možnosť pripraviť si vlastnú stratégiu postupu a vhodných kandidátov. To zvyšuje šance obsadiť viac miest v štruktúrach Komisie a priblížiť sa tak k naplneniu stanovených kvót. Toto platí najmä pre miesta vo vyššom manažmente (AD14 a AD15). Povinnosť spolupracovať pri aktívnom vyhľadávaní a presadzovaní vhodných kandidátov na takéto miesta vyplýva pre jednotlivé rezorty z uznesenia vlády SR č. 546/2005 („Návrh zásad personálnej politiky SR vo vzťahu k inštitúciám EÚ“).

4. Finančné zabezpečenie vysielania národných expertov

Vychádzajúc z uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 723/2004 k „Návrhu postupu vysielania národných expertov do inštitúcií EÚ“, vyčleňuje od roku 2004 Ministerstvo financií SR každoročne z kapitoly Všeobecná pokladničná správa. finančné prostriedky v celkovej výške 4 200 000 Sk, určené na zabezpečenie miezd a odvodov do poisťovní pre vysielaných národných expertov

Materiál „Revidované pravidlá a postup vysielania slovenských národných expertov a stážistov do inštitúcií Európskej únie“ v časti „Finančná stránka“ definujú presné kritériá pre rozdeľovanie týchto finančných prostriedkov.

Prehľad čerpania prostriedkov z kapitoly Všeobecná pokladničná správa v rokoch 2004 – 2007 bol nasledovný:

Rok 2004

Národný bezpečnostný úrad	1 národný expert	122 000 Sk
Spolu čerpané v roku 2004		122 000 Sk

Rok 2005

Národný bezpečnostný úrad	2 národní experti	839 000 Sk
Ministerstvo vnútra SR	1 národný expert	252 000 Sk
Úrad vlády SR	1 národný expert	245 845 Sk
Štatistický úrad SR	2 národní experti	538 530 Sk
Slovenská akadémia vied	1 národný expert	297 000 Sk
Spolu čerpané v roku 2005		2 172 375 Sk

Rok 2006

Slovenská akadémia vied	1 národný expert	249 000 Sk
Ministerstvo školstva SR	1 národný expert	113 000 Sk
Ministerstvo financií SR	1 národný expert	210 000 Sk
Spolu čerpané v roku 2006		572 000 Sk

Rok 2007

Ministerstvo financií	2 národní experti	612 739 Sk
Štatistický úrad	1 národný expert	688 974 Sk
Spolu čerpané v roku 2007		1 301 713 Sk

5. Problémové oblasti a návrhy riešenia

Spoločným problémom väčšiny rezortov naďalej zostáva finančné zabezpečenie vyslania národných expertov a stážistov. Niektoré OÚOŠS nie sú z hľadiska svojho aktuálneho personálneho obsadenia i finančného limitovania schopné vyslať svojich zamestnancov do inštitúcií EÚ. Jednou z možností, ako preklenúť obdobie po vyslaní národného experta (zabezpečenie jeho zastúpenia počas prvých mesiacov vyslania, kým si rezort nezahrnie tieto náklady do vlastného rozpočtu), je čerpanie prostriedkov z kapitoly Všeobecná pokladničná správa, pravidlá čerpania tohto financovania určuje materiál „Revidované pravidlá a postup vysielania slovenských národných expertov a stážistov do inštitúcií Európskej únie“. Ako uvádzame v kapitole 4. **tieto prostriedky sú však stále čerpané nedostatočnej miere.**

Otvorenou naďalej ostáva otázka možnej náhrady vynaložených finančných prostriedkov organizácii vysielajúcej národného experta zo štátneho rozpočtu, keďže expert počas svojho pôsobenia v inštitúcii EÚ neplní úlohy svojho vysielajúceho rezortu, ale pracuje v záujme Slovenskej republiky.

V ďalšom období bude Úrad vlády SR a MZV SR spolu s partnerskými rezortmi pokračovať v realizácii aktivít smerujúcich k zvyšovaniu úspešnosti slovenských uchádzačov o prácu v inštitúciách EÚ (semináre pre záujemcov o prácu v európskych inštitúciách), pozornosť bude venovaná aj otázke prehlbovania vedomostí a skúseností riadiacich útvarov jednotlivých ÚOŠS a OÚOŠS v oblasti personálnej politiky.